



EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI  
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

# GÜNCEL EKONOMİK DEĞERLENDİRME

**Ender YORGANCILAR**  
EBSO Yönetim Kurulu Başkanı  
TOBB Başkan Yrd.

15.06.2026/TOSBİ



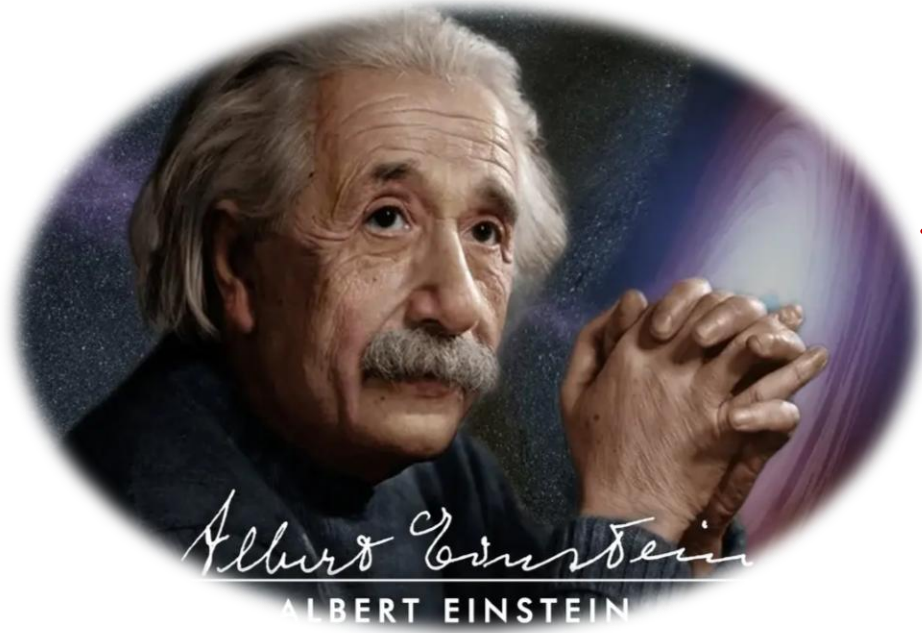
TİRE  
ORGANİZE  
SANAYİ BÖLGESİ

Ege Bölgesinde Hak Kazanılan İlk

# Yeşil OSB Sertifikası

YEŞİL OSB HAKKINDA





**SORULAR AYNI  
AMA  
CEVAPLAR  
DEĞİŞTİ!**

Üretim nasıl yapılmalı?  
Ticareti kimle yapmalı?  
Enflasyon nasıl düşer?  
Kriz nasıl yönetilir?  
Nasıl kar edilir?

.....

# ÇÜNKÜ, DÜNYA DÜZENİNİ YENİ YAKLAŞIMLAR İLE ŞEKİLLENİYOR



**JEOPOLİTİK  
BİRLİKTELİKLER,  
KORUMACILIK**  
Bölgesel Güç  
Blokları  
Yeni Ticari  
Anlaşmalar  
Üretimi Batı'ya  
Çekme Çabaları



**DEMOGRAFİK  
DEĞİŞİM**  
Yaşlanma ve  
Göç Dalgası



**TEKNOLOJİK  
DÖNÜŞÜM**  
Sanayi 5.0,  
Toplum 5.0  
Yapay Zekanın  
Önlenemez  
Hakimiyeti



**DİJİTAL PARA**  
Ticarette Yeni  
Ödeme  
Sistemleri



**ANİ KRİZLER**  
Salgın, Tedarik  
Sorunları Sıcak  
ve Soğuk  
Çatışma ile  
Krizlere Açık  
Ekonomiler



**MUHAFAZAKAR  
ANTİ  
DEMOKRATİK  
YÖNETİMLER**  
Baskı ve  
Yasaklar  
Ayrışma  
Toplumsal  
Kredi Notu



**İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ**  
Ekstrem Hava  
Olayları  
Doğal Kaynak Kısıtlığı  
Yeşil Ekonomiye  
Geçiş



## 2000

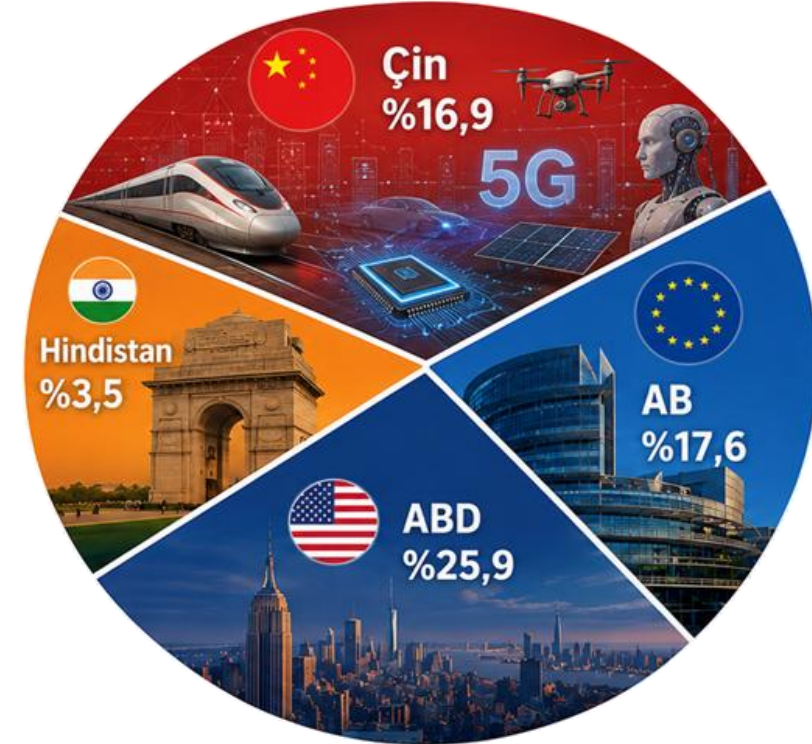


**Son 25 yılda**  
Çin'in dünya ekonomisi içindeki payı **14,5** puan,  
Hindistan'ın 2,5 puan **artarken**,  
ABD'nin **4,3** puan,  
AB'nin **3,9** puan **geriledi**.

### ÜRETİM ODAKLI PLANLAMA

1. **Make in India** (2014) ile Hindistan'ı üretim merkezi yapma
2. **Made in China 2025** (2015) ile yüksek teknoloji üretimi alanında Batı'yı geçme
3. **Make America Great Again** (2016-2025) Trump'ın seçim sloganı Amerika'yı yeniden büyük yapma hedefi

## 2025



# ÇİN, GELECEĞİNİ TASARLIYOR: 15. BEŞ YILLIK KALKINMA PLANI (2026-2030)

1. Teknoloji ve Yenilik Odaklı Dönüşüm
2. İç Talebin Güçlendirilmesi ve “Birleşik Pazar” Hedefi
3. Yeşil Dönüşüm ve Enerji Güvenliği
4. Bölgesel Eşitsizliklerin Giderilmesi ve Kırsal Kalkınma
5. Ulusal Güvenlik

**Digital China**

# PASTADAKİ PAY ADİL DAĞILMIYOR GELİR DAĞILIMINDA ÜLKELER SINIFTA KALDI: GİNİ KATSAYISI

## DÜNYA GELİR DAĞILIMI ADALETİ HARİTASI

Gini Katsayısı | Daha yüksek değer = Daha fazla adaletsizlik, Daha düşük değer = Daha fazla adalet

**KATSAYI YÜKSEKSE  
ADALETSİZLİK  
ARTAR**



Gelir, toplumun küçük bir kesiminde toplanır.



Eşitsizlik büyür, fırsat eşitliği azalır.



Sosyal gerilim, yoksulluk ve istikrarsızlık artar.

**KATSAYI DÜŞÜKSE  
ADALET ARTAR**



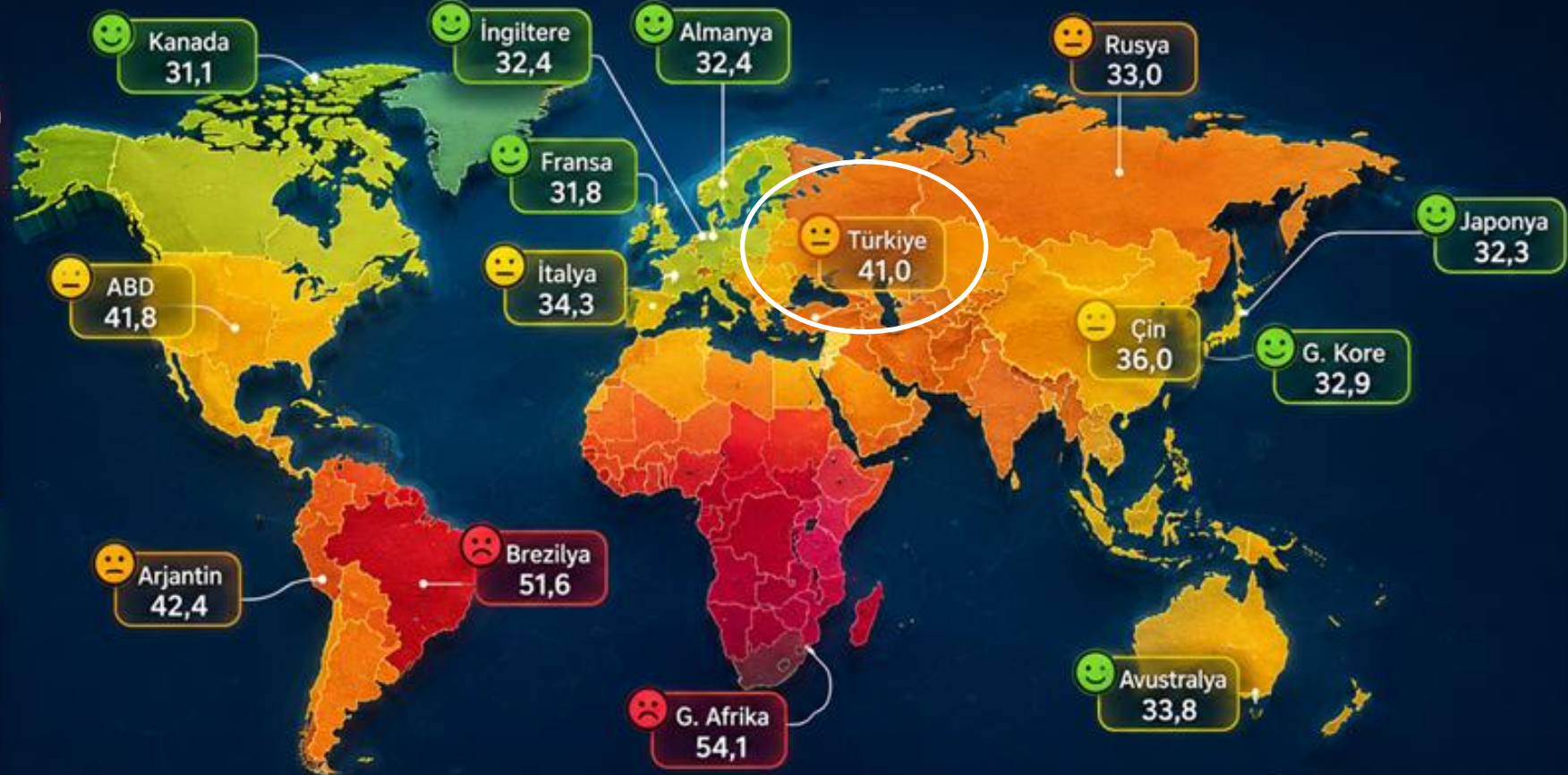
Gelir daha dengeli dağılır.



Fırsat eşitliği ve yaşam kalitesi artar.



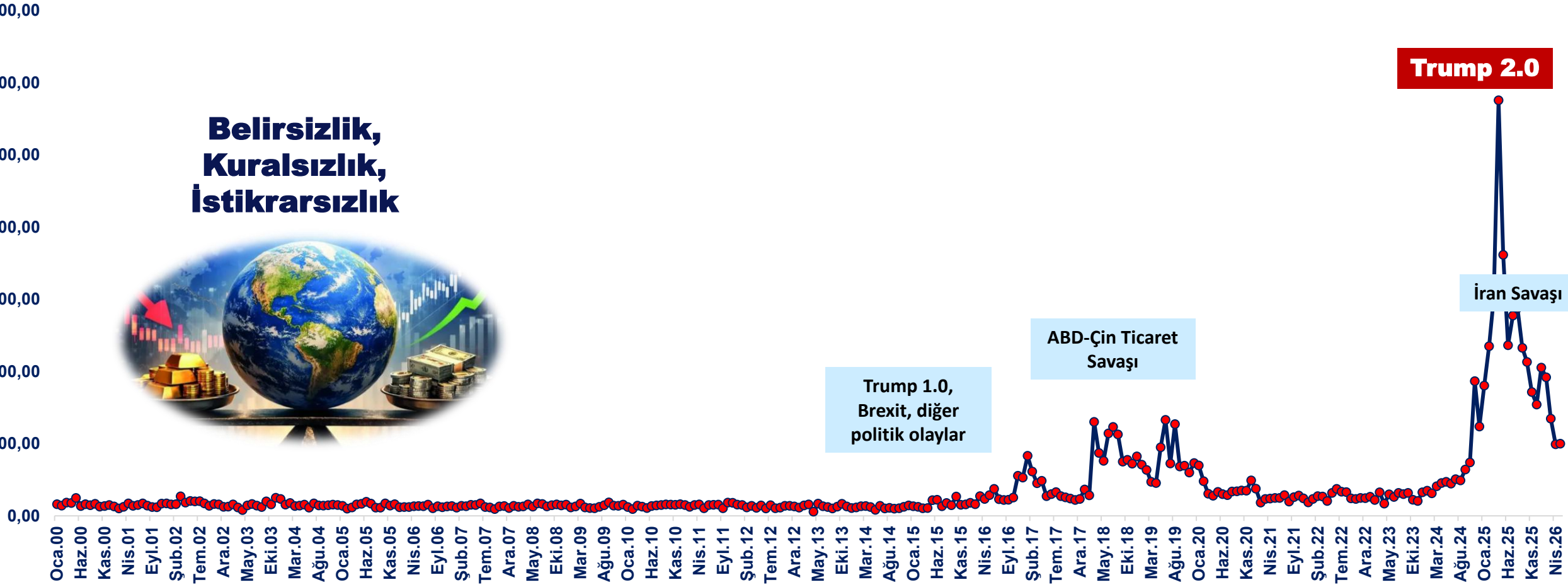
Toplumsal refah ve sürdürülebilir kalkınma güçlenir.



Gini Katsayısı: 0 (tam eşitlik) ile 100 (tam eşitsizlik) arasında değer alır. Bu harita, ülkelerin gelir dağılımındaki adalet düzeyini gösterir.

## KÜRESEL TİCARET POLİTİKALARI BELİRSİZLİK ENDEKSİ

**Belirsizlik,  
Kuralsızlık,  
İstikrarsızlık**



Senaryo	Mevcut Durum Maliyeti		Tahmini Parçalanmanın Maliyeti	
	SENARYO 1	SENARYO 2	SENARYO 3	SENARYO 4
<b>SENARYO ÖZETİ</b>	<p>Mevcut parçalanma</p> <p>Ticaret ve finans alanındaki mevcut politikaların ekonomik maliyetinde artış. ABD'nin küresel ölçekte ortalama %15'lik ek tarife kararı.</p>	<p>Orta düzey parçalanma</p> <p>Küresel kısıtlamalarda mütevazı bir artış; buna ABD'ye karşı diğer ülkelerin daha yüksek düzeyde misilleme uygulaması da dahildir. Ticaret engelleri artıyor.</p>	<p>Yüksek düzey parçalanma</p> <p>Doğu-Batı gerilimlerinde tırmanış. Tarafsız ülkeler her iki tarafla da bağlarını sürdürür. Ancak, kısmen bloğa bölünmesi en büyük ticaret ortaklarının bulunduğu bloğa yönelir.</p>	<p>Çok yüksek düzey parçalanma</p> <p>Dünyanın tamamen ayrılmış iki bir blok seçmek zorunda kalır.</p>
<b>DOĞU-BATI PARÇALANMASI</b>	Kısıtlamalar mevcut uygulamalardaki gibi kalır.	Önlemler orta düzeyde sertleşir.	Doğu-Batı arasındaki mal ticareti sona erer.	Doğu-Batı arasındaki mal ticareti sona erer.
<b>DOĞU-BATI HASSAS TEKNOLOJİ TİCARETİ</b>	Hassas teknolojilerde ticaret devam eder, ancak kısıtlamalar vardır.	Ticaret sona erer.	Ticaret sona erer.	Ticaret sona erer.
<b>BATI İÇİ PARÇALANMA</b>	Kısıtlamalar mevcut uygulamalardaki gibi kalır.	Önlemler orta düzeyde sertleşir.	Önlemler orta düzeyde sertleşir.	Önlemler orta düzeyde sertleşir.
<b>MİSİLLEME ÖNLEMLERİ</b>	Ülkeler düşük oranlarda misilleme yapar.	Ülkeler orta düzeyde misilleme yapar.	Ülkeler orta düzeyde misilleme yapar.	Ülkeler orta düzeyde misilleme yapar.
<b>TİCARET POLİTİKASININ SINIR ÖTESİ UYGULANMASI</b>	Kısıtlamalar mevcut uygulamalardaki gibi kalır.	Batı ve Doğu, tarafsız ülkeleri kendi kısıtlayıcı önlemlerine kısmen uymaya teşvik eder.	Batı ve Doğu, tarafsız ülkeler üzerinde kendi kısıtlayıcı önlemlerine daha sıkı uyum sağlamaları yönünde baskı kurar.	Doğu ve Batı, kendilerine hizalanmış tüm tarafsız ülkeleri karşı blokla ticareti durdurmaya zorlar.
<b>HİZMET TİCARETİNE YÖNELİK KISITLAYICI ÖNLEMLER</b>	Hizmet ticaretine yönelik herhangi bir kısıtlama yoktur; mevcut durum devam eder.	Hassas sektörlerde hizmet ticareti orta düzeyde kısıtlanır.	Hassas sektörlerde hizmet ticareti yüksek oranlarda kısıtlanır.	Mümkün olan tüm sektörlerde hizmet ticareti yüksek oranlarda kısıtlanır.

## FITCH HAZİRAN 2026 ARA DÖNEM DEĞERLENDİRMESİNDE KÜRESEL GÖRÜNÜMÜ "KÖTÜLEŞİYOR" SEVİYESİNE DÜŞÜRDÜ

Region	HAZİRAN 2026	ARALIK 2025	Change
Global	Kötüleşiyor	Nötr	↓
Asia-Pacific	Kötüleşiyor	Nötr	↓
Greater China	Nötr	Kötüleşiyor	↑
Sub-Saharan African	Kötüleşiyor	Nötr	↓
Middle East and North Africa	Kötüleşiyor	Nötr	↓
Latin America	Nötr	Nötr	-
Eastern Europe	Kötüleşiyor	Kötüleşiyor	-
Western Europe	Kötüleşiyor	Nötr	↓
North America	Kötüleşiyor	Nötr	↓

Notes: Sector outlooks are a general forward-looking assessment of underlying conditions compared to the previous calendar year.

Source: Fitch Ratings

## IMF, Orta Doğu'daki savaşın Euro Bölgesi ekonomisine riskleri konusunda uyardı

Uluslararası Para Fonu (IMF), Euro Bölgesi ekonomisinin Orta Doğu'daki savaş ve buna bağlı enerji fiyatı artışları nedeniyle yeni ters rüzgârlarla karşı karşıya olduğu uyarısında bulundu. Fon, Euro Bölgesi'nde risklerin daha düşük büyüme ve daha yüksek enflasyon yönünde ağırlık kazandığına dikkati çekti.



**IMF Başkanı uyardı:**  
Dünya bu kadar şoka hazır değil



**BLOOMBERG: DÜNYA KRİZİN BÜYÜKLÜĞÜNÜ HENÜZ ANLAMADI**

**KARNEYLE AKARYAKIT ALMAYA HAZIRLANIN**

# KÜRESEL BÜYÜMEDE DE DARALMA BEKLENTİSİ DEVAM EDİYOR (%)



	OECD (Haziran 2026)	3,4 - 2,8 - 3,1
	IMF (Nisan 2026)	3,4 - 3,1 - 3,2
	DÜNYA BANKASI (Haziran 2026)	2,9 - 2,5 - 2,8



	OECD (Haziran 2026)	2,1 - 2,8 - 2,4
	IMF (Nisan 2026)	1,4 - 1,1 - 1,2
	DÜNYA BANKASI (Haziran 2026)	1,4 - 0,8 - 1,3



	OECD (Haziran 2026)	3,6 - 3,1 - 3,8
	IMF (Nisan 2026)	3,6 - 3,4 - 3,5
	DÜNYA BANKASI (Haziran 2026)	3,6 - 2,8 - 3,7



# GÜNDEM YOĞUN VE RİSKLERLE DOLU



## Jeopolitik Risklerin Artması ile Ticari İlişkilerde Bozulma Olasılığı

- İsrail'in Bölgedeki Tutumu: Savaş ve soykırım odaklı: Filistin
- ABD-İsrail-İran savaşı
- Bitmeyen Rusya-Ukrayna Savaşı



## En Büyük Ticaret Partnerimiz AB'nin Stratejik Hamleleri

- Anlaşmaların Anası: AB-Hindistan STA
- AB-Mercosur STA (AB, Mercosur anlaşmasını geçici olarak 1 Mayıs itibarıyla uygulamaya aldı.)
- Made in Europe (Tasarı henüz onaylanmadı)
- AB Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması



## Ticarette Kuralların Değişmesi

- Tarifelerle oluşan ek maliyetler
- Ticareti daraltan korumacılık politikası



## Ulusalda Öne Çıkan Riskler

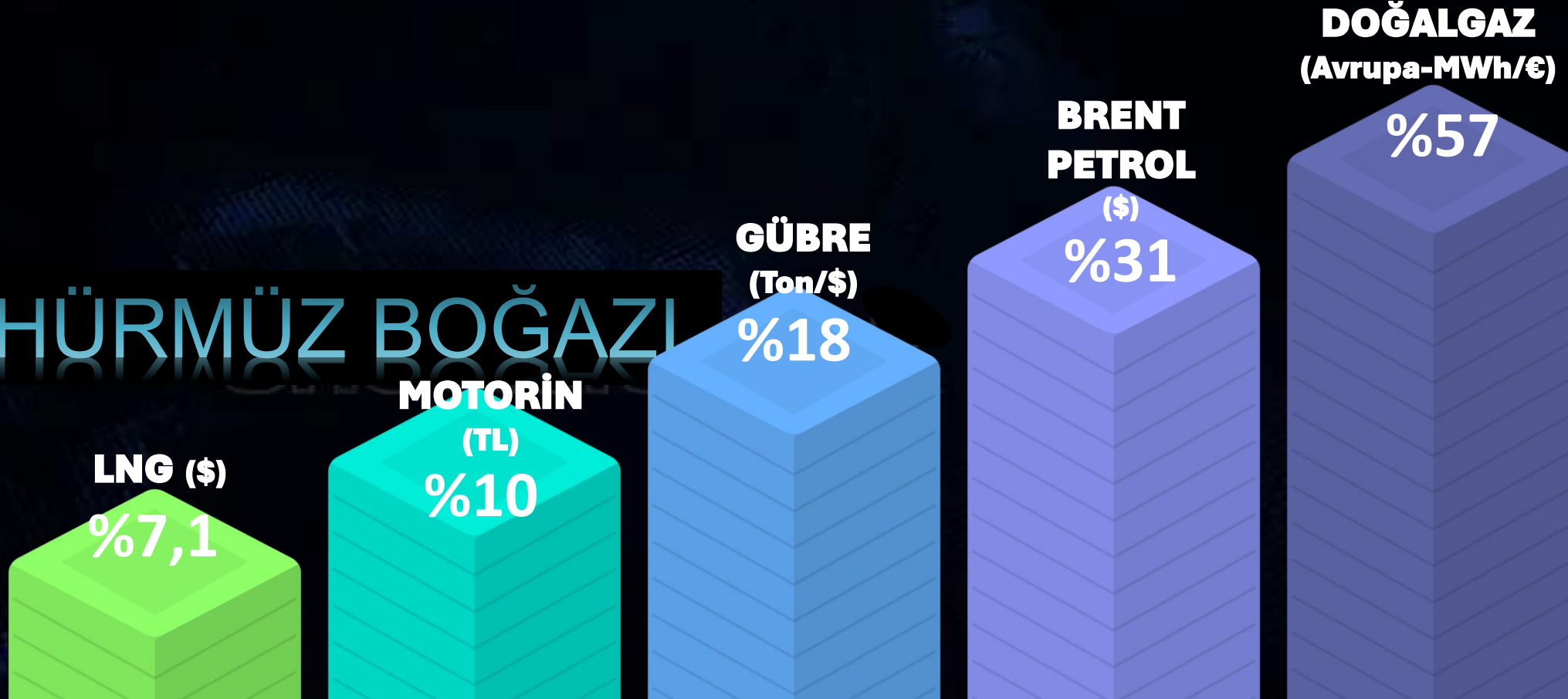
- İç siyasette artan gerginlik ve yargı bağımsızlığı
- Yüksek enflasyon-yüksek faiz-kur baskısı
- Maliyetlerin kontrolsüz artışı
- Tüm sektörlerde azalan kapasite ile sanayisizleşme riski
- Çin şoku 2.0
- Yeşil ve dijital dönüşüm ihtiyacı

**TÜRKİYE açısından yeni bir hikaye yaratma fırsatı**





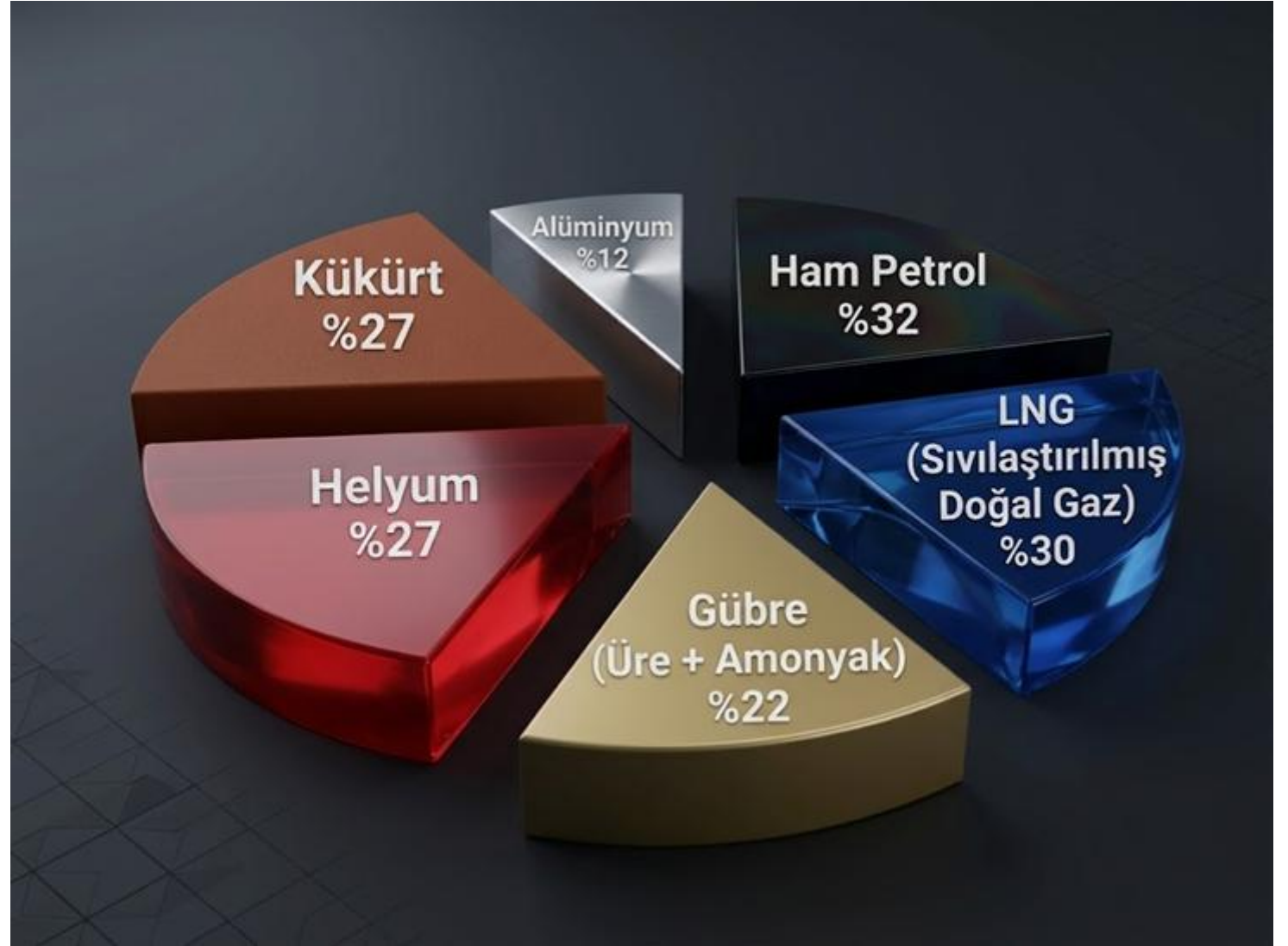
## HÜRMÜZ BOĞAZI





## Basra'da Enerji Üreticisi Ülkeler

- Suudi Arabistan
  - İran
  - Irak
  - Kuveyt
- Birleşik Arap Emirlikleri
  - Katar
  - Bahreyn







## ÇİN'E KARŞI BİR STRATEJİMİZ VAR MI?



Geçmişte teknoloji kopyalayan Çin, bugün yatırım yaptığı ülkede teknoloji transferine izin vermiyor.



Yabancı yatırımcılara ucuz işgücü garantisi veren Çin, bugün üretim yaptığı ülkeye işçisini, özellikle de yüksek nitelikte çalışanını götürüyor.



5 bine yakın batılı firmanın üretim yaptığı Çin'de, Çinli firmaların tedarikçileri kullanılırken, kendisinin üretim yaptığı ülkelerde tedarikçileri minimum seviyede kullanıyor. Montaj üretim mantığı



Türkiye genelinde 1.419, İzmir'de 39 Çinli firma faaliyet gösteriyor.

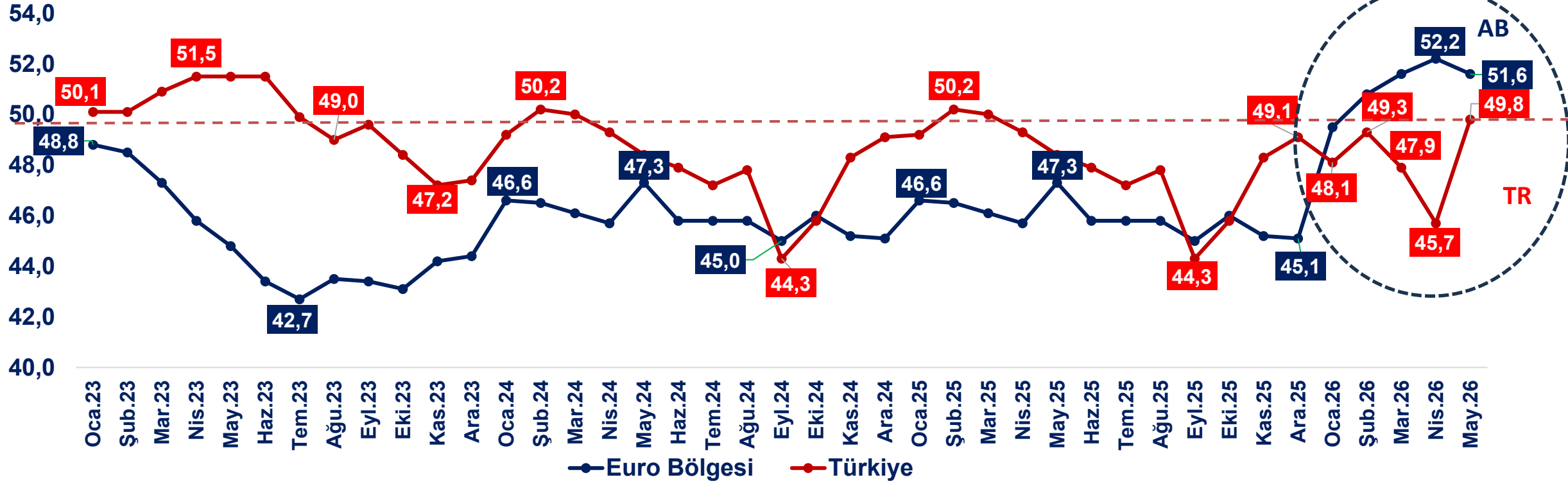


İthal edilen Çin ürünleri ile içerde yerli üreticinin rekabet etmesi imkansızlaştı. (Alınan önlemler ve artan lojistik ücretleri, Çin'den ithalat artışını %49'dan %10'a gerilettiler. (2026/05) Ancak, Türkiye'nin 2025 toplam dış ticaret açığının %50'si Çin kaynaklı)





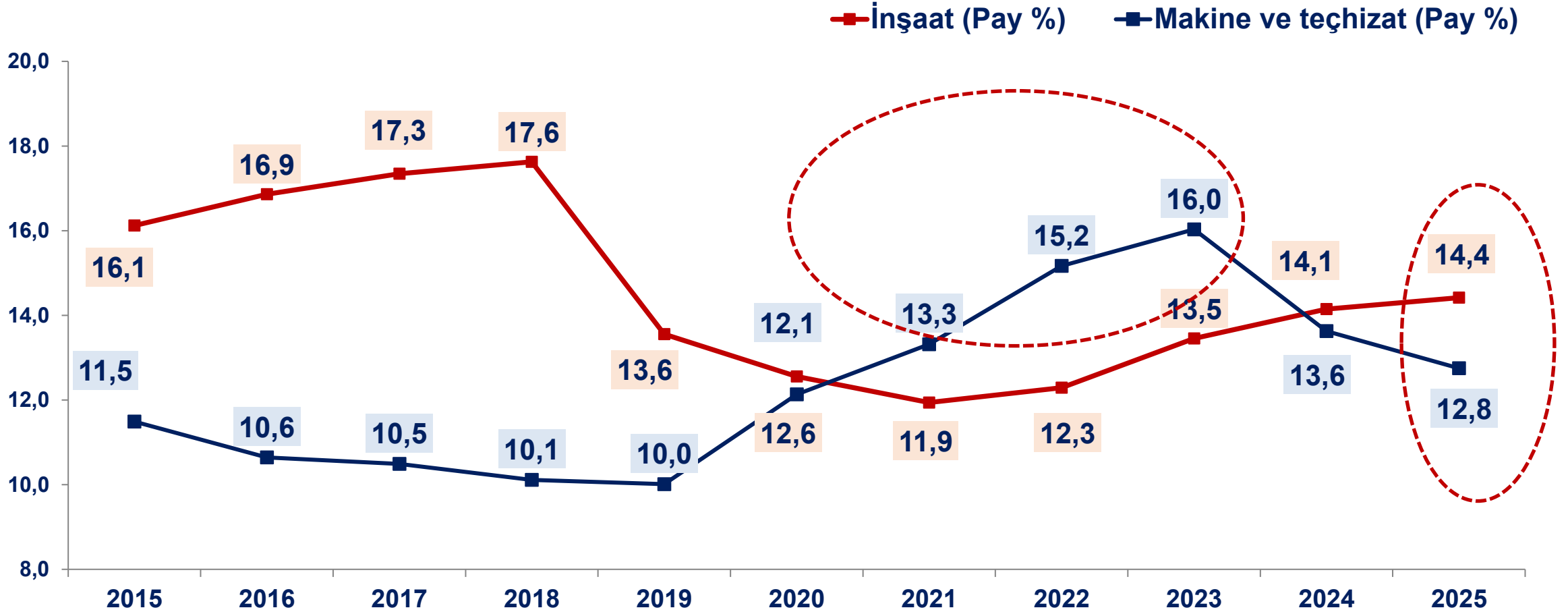
SON 26 AYDIR KESİNTİSİZ  
50 BARAJININ ALTINDA



### PMI

Yeni siparişler, üretim, istihdam, tedarikçilerin teslim süresi ve girdi stokları göstergelerinden elde edilmektedir.

# YATIRIM YAPILACAK KALEMİ YANLIŞ ANLAMIŞIZ! GSYH'DA YATIRIMLARIN PAYI (%)

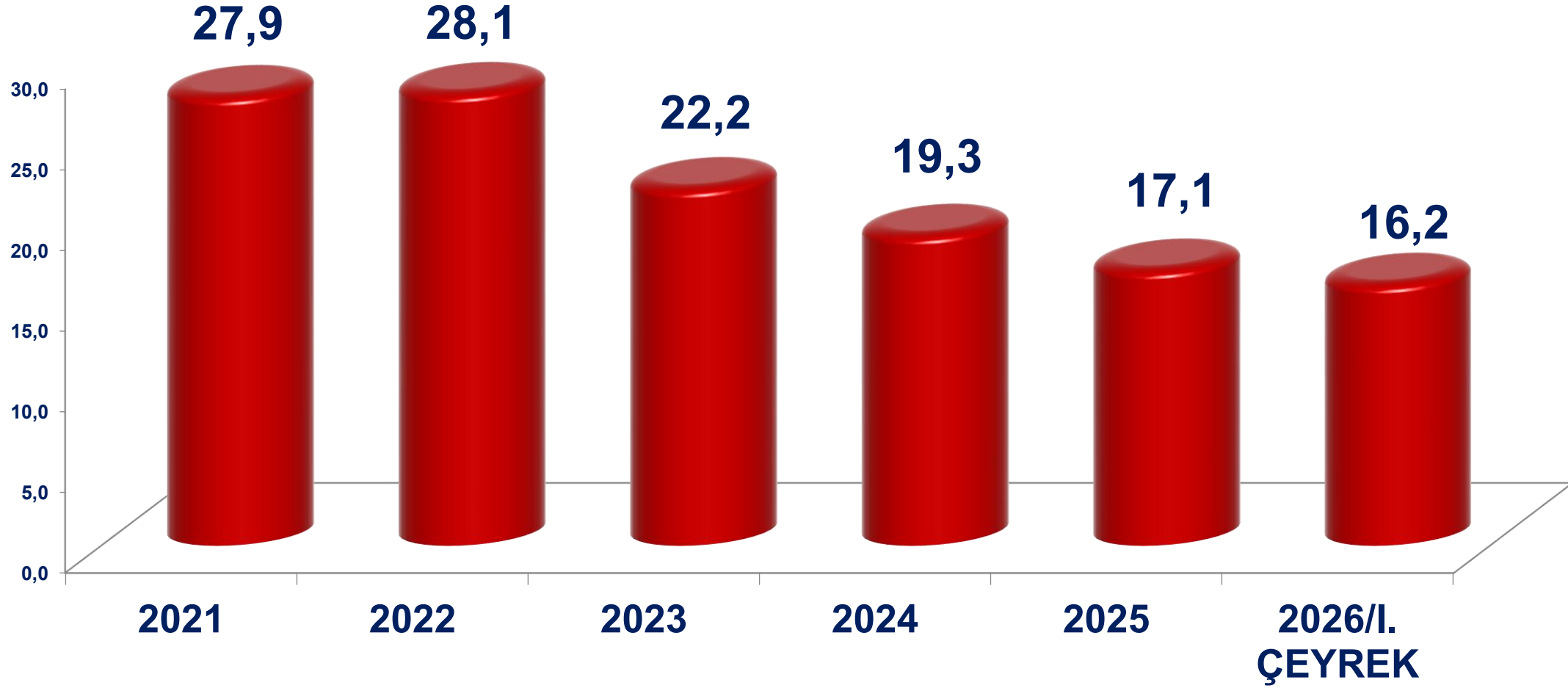




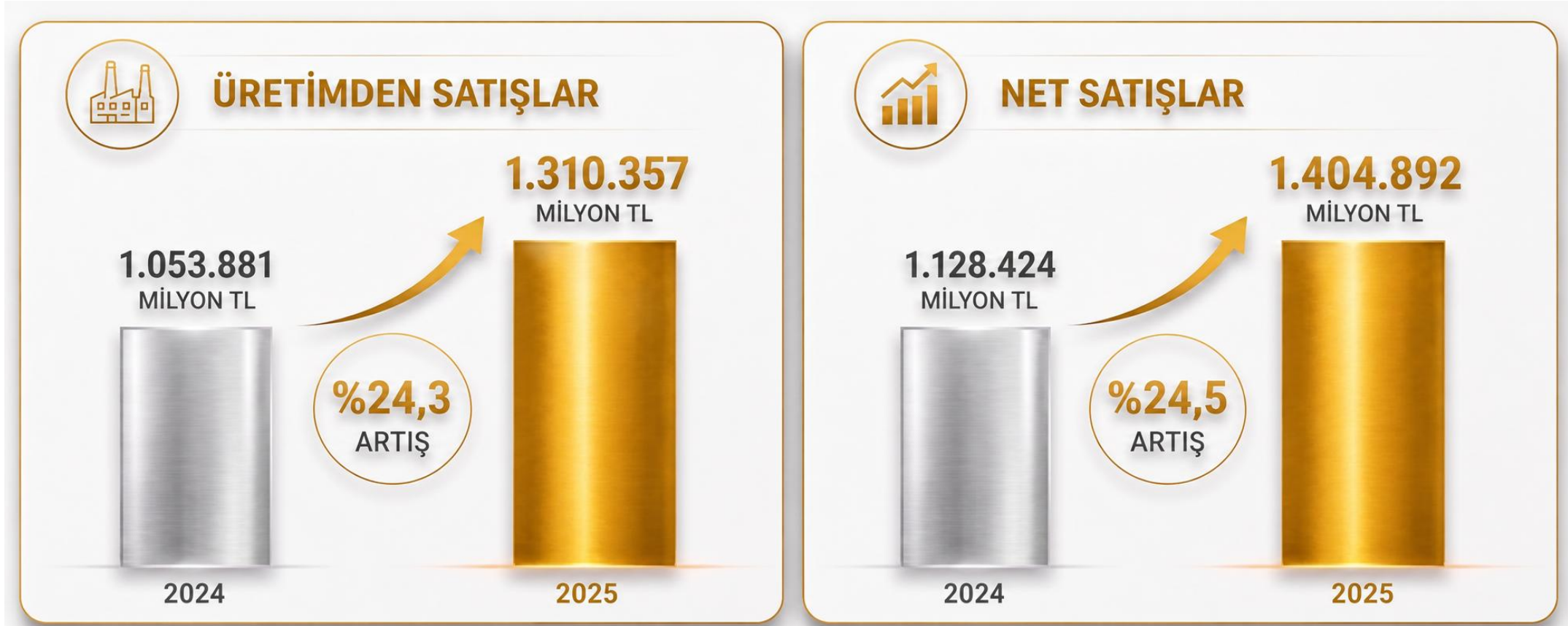
	SANAYİNİN GSYH İÇİNDEKİ PAYI (%)	İMALAT SANAYİNİN GSYH İÇİNDEKİ PAYI (%)
2020	22,5	18,9
2021	25,7	22,0
2022	26,3	22,1
2023	23,0	19,6
2024	19,8	17,0
2025	18,2	15,5
2026/I.Ç	17,7	14,9

Son 10 yılda  
sanayinin gayrisafi yurtiçi hasıla  
içindeki payı **%21,8**,  
imalat sanayinin payı **%18,5**'tur.  
Geleneksel nokta, yapısal bir değişime  
işaret ediyor ki bu da sanayisizleşme  
riskini artırıyor.

# İHRACATIN GSYH İÇİNDEKİ PAYI DA GİDEREK AZALIYOR (%)



# 44. YILINDA 100 BÜYÜK FİRMANIN SATIŞ PERFORMANSI



Bir önceki yıla göre 100 Büyük Firma'nın

- Üretimden Satışları **%24,3**
  - Net Satışları **%24,5** arttı.
  - Üretim, net satışlar içindeki payı, **%93,3** (2024 %93,4)
- ÜFE+TÜFE ORT. %29,3** ↑

## EKONOMİK GÖSTERGE



DOLAR/TL  
**%20,4**



ÜFE ORT.  
**%27,7**



ORT. TİCARI  
KRD. FAİZİ  
**%57,6**



İŞGÜCÜ ÖDEMELERİ  
ARTIŞ ORANI  
**%40,4**



## 100 BÜYÜK FİRMANIN MALİYET DEĞİŞİMİ



ÇALIŞAN ÜCRET  
ARTIŞI  
**%57,7**



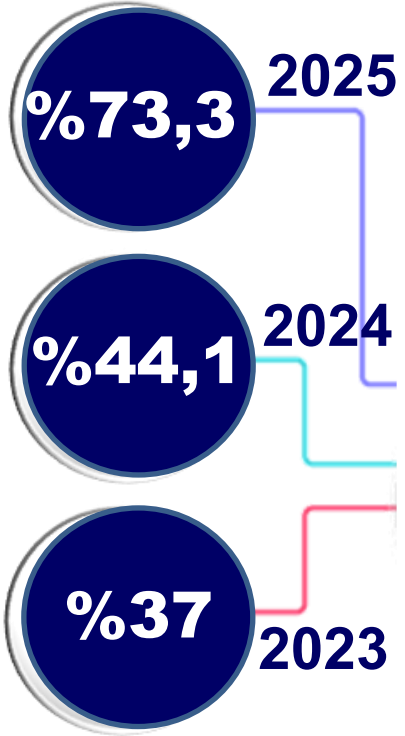
KİRA GİDERİ  
ARTIŞI  
**%63,4**



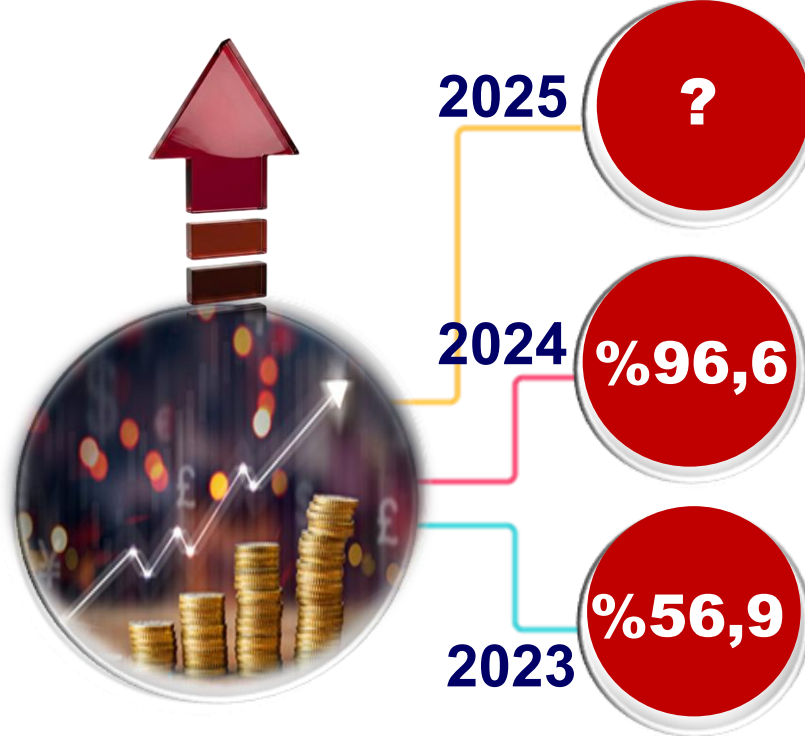
FAİZ GİDERİ  
ARTIŞI  
**%26,1**



## EBSO 100



## İSO 500



Uygulanan sıkı para politikası ile finansman giderleri %37 oranında artarken, mevcut koşullar faaliyet kârının %18 azalmasına neden olmuştur.

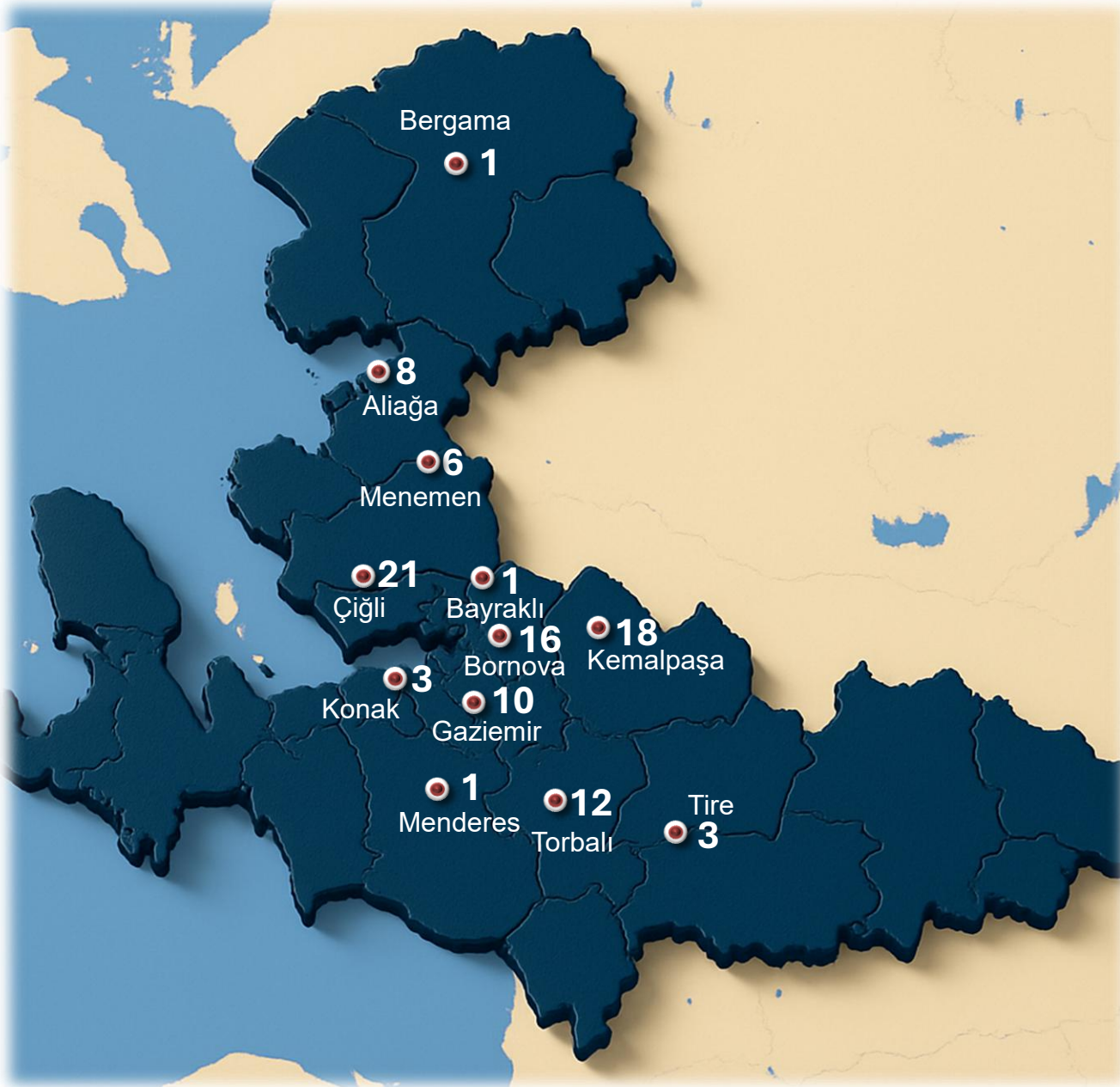
Sonuçta da, finansman giderlerinin faaliyet kârına oranı son 3 yılın en yüksek seviyesi olan **%73,3**'e çıkmıştır. Yani, yatırımlar için kullanılması gereken faaliyet kârı, finansman giderleri için tahsis edilmiştir.

TCMB verilerine göre 2025 yılında ortalama ticari kredi faiz oranlarının %57,6 olması da gösteriyor ki; **diğer tüm koşullar eşit olsa bile yabancı rakiplerle rekabet edebilmek mümkün değildir.**



100 Büyük Firma, kambiyo hesaplarında son 3 yıldır artan oranda zarar yazıyor.

- Enflasyonun altında kalan düşük değerli kur yaklaşımı,
- Döviz tutmaya ilişkin mevzuat düzenlemeleri,
- TL kredi bulamayan firmaların döviz kredisine yönelmesi,
- Reel sektörün artan döviz pozisyonu açısından kaynaklı Firmalar, döviz riskini yönetmede yetersiz kalmıştır.



## TİRE'DE YER ALAN FİRMALARIMIZ



**MONDİ TURKEY OLUKLU  
MUKAVVA  
KAĞIT VE AMBALAJ SAN. A.Ş.**



**KRONE TİCARİ ARAÇLAR  
SAN. VE TİC. A.Ş.**



**MEDİTERA TIBBİ MALZEME  
SAN. VE TİC. A.Ş.**

## Üyelerimize Duyuru

# TOBB NEFES KREDİSİ YENİDEN BAŞLIYOR

### KİMLER BAŞVURABİLİR?

TOBB'a bağlı Oda-Borsa üyesi işletmeler başvurabilir.

### NE ZAMAN BAŞLIYOR?

Başvurular, 8 Haziran 2026 (Pazartesi) tarihi itibarıyla başlıyor.

### KREDİ LİMİTİ

Bir firma azami 3 milyon TL kredi kullanabilecek.

### KREDİ HACMİ

Toplam büyüklüğü 100 milyar Türk Lirası olacak.  
İlk aşamada 25 milyar Türk Lirası iş dünyasının kullanımına sunulacak.

### ÖDEME KOŞULLARI

Krediler, 6 ay anapara ödemesiz dönem dahil toplam azami 48 ay vadeli olacak.  
24 aya kadar yıllık yüzde 36, 24 ay üzeri yıllık yüzde 34 faizle kullanılacak.

### KREDİYİ HANGİ BANKALAR VERECEK?

Akbank, Denizbank, QNB Bank, T.C. Ziraat Bankası, Türkiye Garanti Bankası, Türkiye Halk Bankası,  
Türkiye Vakıflar Bankası, Yapı ve Kredi Bankası, Ziraat Katılım Bankası şubelerine başvuru yapılabilir.



## 2026 TOBB Nefes Kredisi

1. 8 Haziran 2026 / 25 milyar TL

## 2025 TOBB Nefes Kredisi

1. 8 Temmuz 2025 / 30 milyar TL
2. 2 Ekim 2025 / 25 milyar TL
3. 19 Kasım 2025 / 50 milyar TL



Türkiye'den göç eden nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı

Türkiye'den yurt dışına;

**2023 yılında 714 bin 579 kişi**

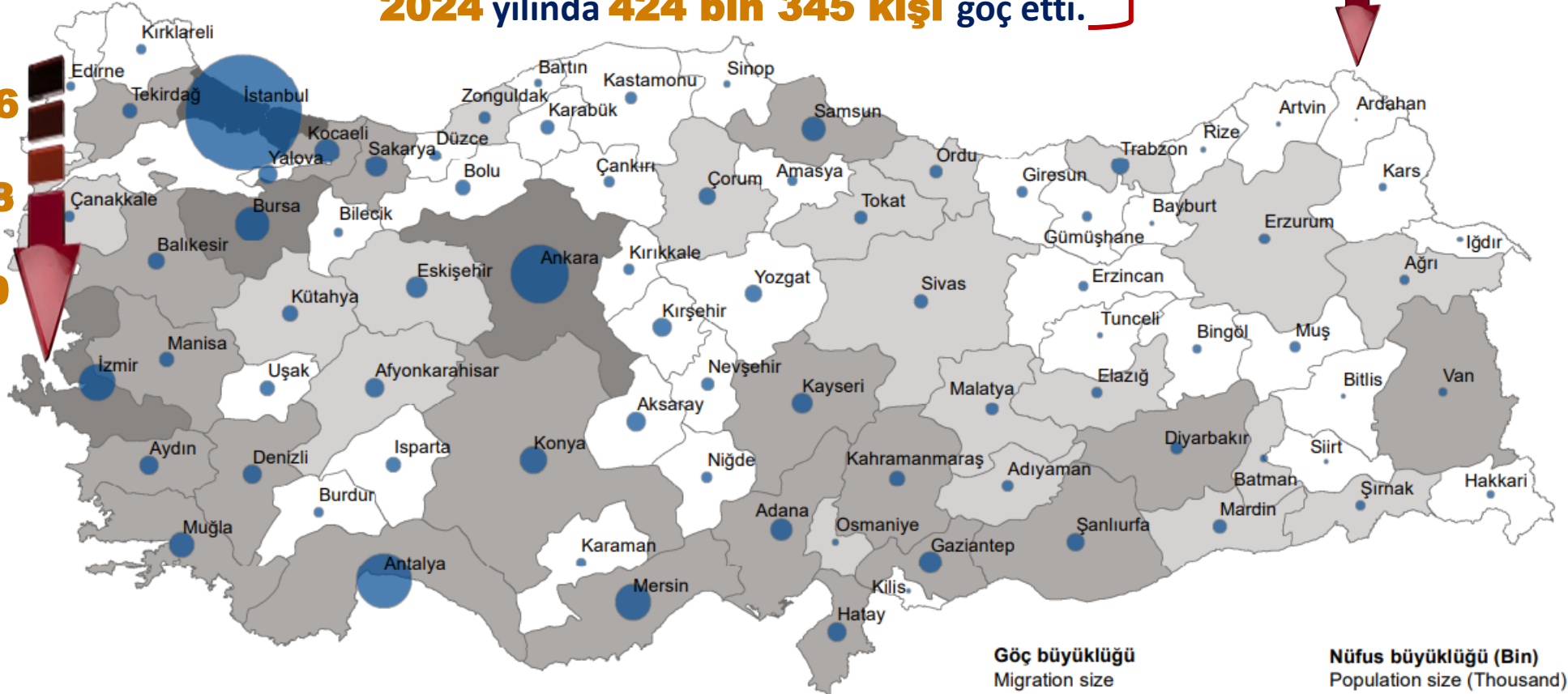
**2024 yılında 424 bin 345 kişi göç etti.**

**%40,6**

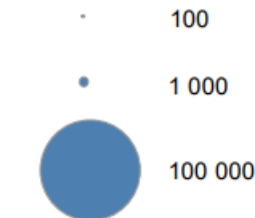
**30-34 %12,06**

**20-24 %12,18**

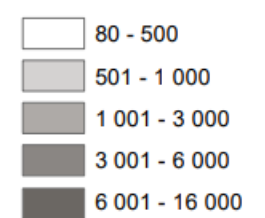
**25-29 %14,40**



Göç büyüklüğü  
Migration size



Nüfus büyüklüğü (Bin)  
Population size (Thousand)



## GENÇLERİMİZİN ÜÇTE BİRİ ATIL



**Kaynak:** OECD

18-24 yaş grubundaki, hem işi olmayan hem de eğitim almayan gençlerin oranıdır.



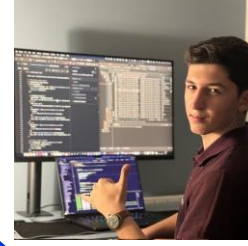
**İzmir’li 14 yaşındaki 8. sınıf öğrencisi Doruk Sabuncuoğlu Ford, Almanya’da düzenlenen German Math Olympiads (Alman Matematik Olimpiyatları)’nda tüm soruları doğru yanıtlayarak dünya birincisi oldu ve altın madalya kazandı**



**Milli sporcu Büyükusta (GM) Yağız Kaan Erdoğan, henüz 14 yaşındayken 2700 ELO barajını aşarak dünya satranç tarihinde bu seviyeye ulaşan en genç büyükusta (süper büyükusta) unvanını kazandı.**



**Gaziantep’te 3 lise öğrencisi, NASA tarafından düzenlenen yarışmada %1’lik dilime girerek 175 ülke arasında yarışan yüzlerce takım arasından seçilen ilk 4 takım içerisinde olmayı başardılar.**



**17 yaşındaki Rüzgar İmren, yapay zeka odaklı şirketi ile Galata Business Angels’tan 5 milyon dolar değerlendirme ile yatırım alarak Türkiye’nin en genç girişimcisi oldu.**

**4. sınıf öğrencisi Lina Saka, geçtiğimiz yıl ABD’deki Southern Illinois University ile Singapore International Math Contests Centre iş birliğinde gerçekleştirilen Amerikan Matematik Olimpiyatı’nda tüm soruları doğru yanıtlayarak tam puan aldı.**



**Anadolu Lisesi hazırlık sınıfı öğrencisi Yusuf Demirkaya, Amerika Birleşik Devletleri’nin Houston kentinde düzenlenen Copernicus Olimpiyatı’nda fizik ve astronomi alanında altın madalya kazanarak dünya birincisi oldu.**



**İzmir’de 3 öğrenci tarafından geliştirilen, femur kırıklarının hızlı teşhisini sağlayan yapay zekâ destekli proje, Çin’de düzenlenen yarışmada dünya ikincisi oldu.**



**Bergama Dereköy EBSO Ortaokulumuz 2026 Fibonacci International Robot Olympiad Ege Bölgesi Şampiyonası’nda kız takımı 3.’lük, erkek takımımız 2.’lik derecesi elde etti.**

# ÜLKEMİZ İÇİN HAYALİMİZ

Sahip olduğu kültürel mozaik içerisinde; vicdanı, ahlaki, hoşgörüyü, adaleti, liyakatı referans alan  
**TOPLUMSAL YAPI**

1

Çoklu krizlerle örülü küresel ekonomide, içeride  
**İSTİKRAR, ÖNGÖRÜLEBİLİRLİK  
ve GÜVENİN TAM TESİSİ**

4

Dünyadaki dönüşüme ve sanayimizin ihtiyacına cevap verecek vizyoner bir  
**EĞİTİM SİSTEMİ**

2

İkiz dönüşümün odağında, rekabet gücünü artıran  
**ÜRETEN BİR EKONOMİ**

5

Etkin ve hızlı işleyen  
**HUKUK SİSTEMİ**

3

Yerli ve yabancı doğrudan yabancı sermaye yatırımları için cazip  
**YATIRIM ORTAMI**

6





Mustafa Kemal Atatürk  
26 Mayıs 1919'da,  
Havza'da kendisini ziyaret  
eden bir heyete şunları  
söyler:

**“Hiçbir zaman  
ümitsiz olmayacağız,  
çalışacağız,  
memleketi  
kurtaracağız...”**

